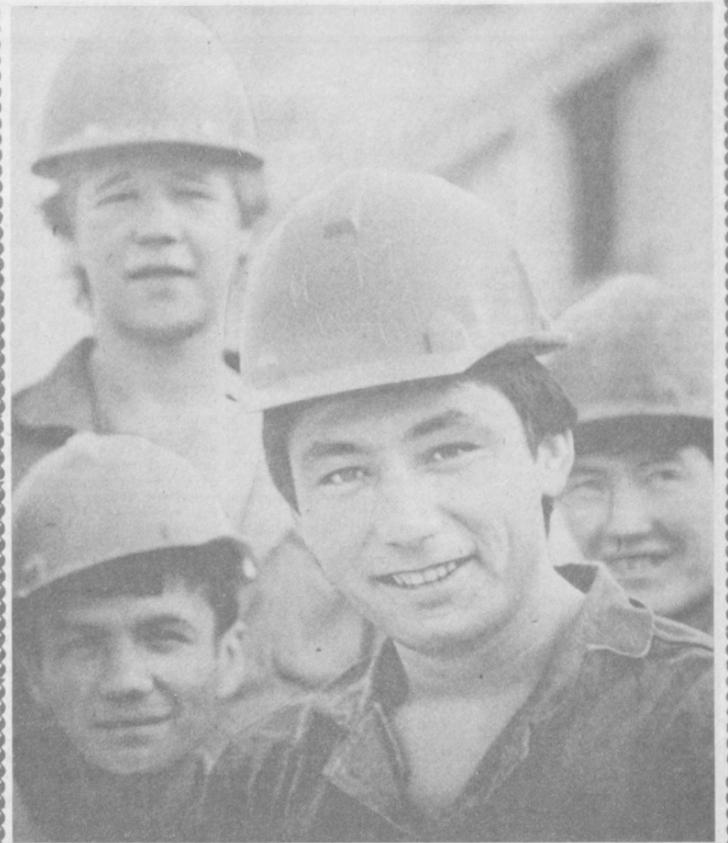

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чика бошлаган. © № 191 (6. 082) © 1986 йил 20 август, чоршанба © Баҳоси 3 тийин

Замондошимиз

САРДОР

—Иқтисодий-сиёсий ҳаётимизнинг барча жабҳаларидаги тўб ўзгаришлар курувчиларимиз ишда ҳам муҳим бўлиши эсади.— дейди 159-қурилиш трести 61-қурилиш участкасининг пешақдам комсомол-ёшлар бригадасининг сардори Абдурауф Абдуқодиоров. — Эндиликда бинокорларнинг ўзлари ҳам сифат учун, зарур қурилиш материалнинг обхоти ва қурилишдаги иш қизғин тус олган. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнатқашларига Мурожаатномаси бизни ҳам гоҳда илҳомлантириб юборди. Бригадамизнинг ҳар бир аъзоси бу давлатоммага ўзининг зарбдорона меҳнати билан амалий жавоб беришга бел боғлаб, астойдил тер тўқмоқда.

Абдурауф ўрта мактабни тугатган, қурувчилик техникумига ҳужжатларини сира иккиланмасдан топширган. Чунки у мактаб парта-

сидакёк бир-бирдан кўрама ва шинам осмон-ўпар биноклар тиклаб, муваззам Тошкентимиз ҳиснига-хусни қўшаётган бунёдкорлар сафидан жой олишни кўнглига тугиб қўйган. Техник кундан кейин тўпа-тўғри қурилиш майдонига келди ва монтажи бўлиб иш бошлади.

Тез орада у ўзининг меҳнатсеварлиги, ёш бўлсада масъулиятини ўз қўлига ола билиши билан қурувчилар ўртасида ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди. Касбига бўлган фидойилиги, қурилиш майдонидан жонбозлигининг шохиди бўлган касбдошлари Абдурауфнинг ўзларига сардор эътиб сайлади. Абдуқодиоров ўзинга бирдиринган юксак ишончини шараф билан адо этмоқда. Ҳозирги пайтда у етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси Юнусобод массивида савдо комплекси биносини тикламоқда.

Суратда: Абдурауф Абдуқодиоров (ўртада), Т. Каримов фотоси.

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ВА СИФАТ — БЕШ ЙИЛЛИК ШИОРИ

Сиз суратда кўриб турган В. Якушенко «СССР 50 йиллиги номи Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси 27-цехининг илгор слесаридир. Узаро социалistik мусобақада қатнашиб қилаётган бундай коллективни шу кунларда янада ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Цех ишчилари орасида Улуғ Октябрьнинг 70 йиллиги кунингча икки йиллик шахсий план-топшириқларини бажариш бўйича бошланган ташаббус издошлари тобора кўпайиб

Коммунистлар—мусобақа пешқадами Бригадир ташвишлари

«Ташсельмаш» заводи-нинг 5-цехидаги Дмитрий Атаманов бошчилик қилаётган пайвандчилар комплекс бригадаси октябрь ойи ҳисобига ишлаб бошлади. Коллектив иш суръатини ошириб, ой сайин социалistik мусобақада қатнашиб қилади. Бу бригада корхонада биринчи бўлиб меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг прогрессив формасига ўтди.

1982 йилга қадар цехда ишчилар расмий жиҳатдан бригадаларга бирлашган эдилар. Аслида эса ҳар ким ўз ҳолича ишларди. Меҳнатни ташкил этишнинг уйламай-нетмай қилинган бу жараёни маҳсулот сифатига ҳам, миқдорига ҳам таъсир қиларди. Атамановнинг таклифига мувофиқ бир-бири билан боғлиқ бўлмаган учта участка конвейернинг битта бўлигига айлантирилди. Кўринишдан соддагина туюлган бу қарор меҳнат унумдорлигини бир ярим баравар ошириб, рамаляри пайвандлаш ва йиғишни бир кунда 40 донага етказиш имконини берди. Бу пландагидан учтўртта кўндир.

— Ҳозир биз энг муҳими — бир маромда ишлашга эришишди, штурмчиликни, тўғатиб, брак маҳсулот беришни истисно қилдик. Ягона нард асосида ишлаш ҳар бир кишининг ўз қобилиятини тўлароқ намоён қилишига шартнон яратди. Шунга қарамай бригадирнинг ишлар ташвишлари соддагина туюлмади.

— Пайвандчи касби ҳурматиюг тушиб кетганлиги, ишлаб чиқариш замонавий техника билан жуда секин ташкилланганлиги ташвиш қилмоқда. Яқинда цехида бизнинг илтимосимизга бинови социалогик

тадқиқот ўтказишди. Ишчиларга бир хил операцияларни бажариш ёқмаётганлиги, пайвандлаш ярим автомат станоклари ишлаб чиқаришнинг кечати кунин эваллиги аён бўлиб қолди. Улар ҳозирги талабларга жавоб беришмайди. Янги пахта териш машинаси тайёрлашга ўтиш жуда секин бораётганлиги ҳам ишчиларни ташвишландирмоқда.

«Ташсельмаш»да қайта қуриш фақат ишлаб чиқариш техника билан қайта қурулантиришга эмас, балки энг муҳими ишчиларнинг оғтига ҳам дахлдор бўлиб қолди. Корхонада прогнлар, ишга кечикиб келиши, меҳнат ва ишлаб чиқариш иттизоми ни бошқа тарзда бузишлар кескин қамайди. Бу эса планга ҳам, корхона комбайнларини мудатдан илгари етказиб берганлиги учун олинаётган фойдага ҳам таъсир қилди.

— Ҳар қандай ишда ҳам бир жойда тўхтаб қолмиш олдинги мавқедадан қўлда бой бериш демакдир, — дейди Дмитрий Александрович.

Ишлаб чиқаришнинг модернизациялаш корхона истиснолик деб биланмади. Цехда бир нечта пайвандлаш роботларини ўрнатилди. Машиналар уздайла олмай, диган мураккаб ишларни бажариш мен учун навбатдаги маҳорат босқичи бўлиши керак.

Бригадир Атаманов ўн иккинчи беш йилликда олти йиллик планни бажариш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилди. Коммунист Атамановнинг сўзи билан иш бирингичи «Ташсельмаш»да яхши билишди.

Илгор тажрибалар ишга солиноқда

«ЖАДАЛЛАШТИРИШ БЕШ ЙИЛЛИГИ» МАРШРУТЛАРИДА

Ўзбекистонда энг катта пудратчи бригаданинг составида 3 миң киши бор. Бригада Урта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлимида тузилган.

Харакат хизмати ходимлари, йўлчилар, энергетиклар, тепловоз машинистлари, вагончилар бригадига бирлашди. Поездларни тез юргизиш, вагонларни тухтамай қўлиш бўлимларга топшириш, ҳаракат состави оборотини тезлатиш умумий бир мақсаддир. Бригадига кенгаш раҳбарлиги қилади, смена бошлиқлари — йўл бўлимининг навбатчилари оператив бошқариш турадилар.

Магистралнинг бош участкаси: Тошкент. Ховос қисмидаги ҳаракат учун шу уч миң киши жавоб беради. Лекин янгиликнинг таъсири анча кенг. Тошкент бўлимининг рельслари, алоқа системалари, станция ва разьездлари поездалар Москва ва Сибирга борадиган Чингелди станциядан Жиззахга, Ангрэн кўмири қонидан Чорвоқ тўғонигача қўзилган. Ҳамма ерда поездаларнинг қирғини тезлаштириш, графикни бузиш озади, локомотивлар ва одамлар ахшироқ ишлайдиган бўлиб қолди.

Бунга эришиш осон бўлмади. Иш «юқоридан» — структурани тақомиллаштиришдан бошланди. Тошкент билан Ховосдаги камкуват икки бўлим бирлашди ва имкониятларини икки баравар орттирди.

Энди КПСС XXVII съездида маъқулланган Лёвов ва айниқса Белоруссия темир йўлчиларининг тажрибаларидан фойдаланиш мумкин бўлиб қолди.

Махсус комиссиялар ҳар бир инженер, техник, ишчининг вақти нималарга кетишини текшириб чиқди. Шунда резервлар, аниқроқ қилиб айтсак, ўрганиш бўлиб кетган камчиликлар жуда кўп чиқди. Турлох касбларни кўшиб ишлаётганлар, хизмат зонасини кенгайтирилганлар, бригада иш методини қўллаганлар, техника жиҳатидан асосланган нормалар, ишларни механизациялаш резервлар заминини ташкил этди. Ижод учун кенг майдон очилди. Масалан, поезд аҳён-аҳён юрадиган жойларда навбатчилар кунига бир-икки марта ишга баъмини тушириш учунгина керак. Қолган пайтларда эса бекор ўтиришди... ГАИ билан келишувга кўра, энди светофорлар

ишлаганларини кўтариб қўяди ва туширади. Шунинг натижасида 120 га яқин кишининг кўли бўшади.

Ишчилар манфаатдор бўлмаса қайта қуриш муваффақиятлик қиймади. Қадимдан маневр тепловозларини станция йўлларда ҳам, худди олин рельсларга қатнашдек, машинист ва унинг ёрдамчиси ҳайдайдилар. Ҳолбуки, станцияда машинист ва поезд тузувчи ўрнига бир киши ўзи ишлаб олади.

Шундай қилиб, тепловозларга олинган бошқариш пульталари, орқани кўриш қўзғалдири, поезд тузувчи билан алоқа боғлаш учун рация ўрнатилди. Энди составлар қўлда эмас, бевосита тепловоздан туриб бошқарилишчи автомат ердамида ажратилди... Ана шу мураккаб бўлмаган янгиликлар туфайли юз нафар машинист ёрдамчисининг, 74 нафар поезд тузувчи ёрдамчисининг, 56 кондукторнинг қўли бўшади.

Кўпгина станцияларда касирлар қилади. Ҳар ишнинг ўзи йўқлиги маълум бўлиб қолди. Улар ҳар сменада 10-15 билет сотиб, ҳатто оладиган маорларини ҳам қоплай олмайдилар. Шундай экан, провонднинг қўлига билет боғламини бериб қўйиш ва у билетларни вагоннинг ўзида сотаётганини маълум эмасми? Маълум! Ҳатто нафн ҳам бор: 52 касир бўшади.

Ҳозир қолоқ участкаларда стрелкалар электрлаштирилмоқда. Ниҳоят автоблокировка жорий этилмоқда. Йўллар катта тезликда юриш учун мослаштирилмоқда. Шундай қилиб, юзга яқин навбатчи стрелкачилар постдан бошқа ишга ўтишлари мумкин бўлади. Локомотив бригадаларига бўлган талаб ҳам озади: поездалар тезроқ юрадиган бўлиб қолди.

Қўли бўшаган кишиларнинг ҳаммаси бошқа иш билан таъминланмоқда. Шу йилнинг ўзиданга 4 миллион сумга яқин иш ҳақи фонди тежаланди. Бу пулнинг анча қисми коллективга тақсимланади. Бўлим ходимлари иш ҳақига ўрта ҳисобда 12 процент қўшимча пул ола бошладилар. Меҳнат унумдорлиги эса 10 процентдан зиёд орди. Бултур шундай кўрсаткичини орау ҳам қилиб бўлмасди.

Т. ДАҒЖИ, ЎзТАГ муҳбири.

Курилиш майдонларида ПАРДОЗЛАШГА ТОПШИРИЛДИ

«Тез ва сифатли қурайлик» — 4-қурилиш трестига қарашли 18-қурилиш бошқармасининг В. Робертус бошчилигидаги комплекс бригадаси қурувчиларининг шиори ана шундай. Сўзи билан иш бир коллектив бошқармада мунтазам пешқадамлар сафига борапти.

Бригада бинокорлари яқинда Красноярскда қуришда қаратилиб турган тўққиз қаватли 224 урнали ётоқхона биносини пардозловчиларга

«СТЕПЬ» КОМБАЙНИ УЧУН

Июль ойидаги социалistik мусобақа якуни бўйича «СССР 50 йиллиги номи Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси асосбозлик-штамплаш цехидаги иссиқ штамплар тайёрлайдиган Нозима Эмураслиева бошчи бригада коллективни қўлиб бўлди. Коллектив оширилган мажбуриятини орғини билан бажариб ишлаб чиқариш ҳажми бўйича план 128 процент, номенклатура бўйича — план эса 110 процент адо этилди. Коллективга штамплар тайёрлаш бўйича асосий ишлаб чиқариш бўлиши вақтлариди «Степь» комбайни учун деталларни ишловдан чиқариш ва йиғиш билан ҳам шуғул-

ланди. Бу ишда ишчилардан Р. Қаримов, В. Михайловский, А. Лисенко зарбдорона меҳнат қилиб, ҳаммасларига қана мунона бўлишди.

Цехдаги бригадалар ўртасидаги мусобақада иккинчи ўринни соғуш штампларини ишловдан чиқариш билан шуғулланган И. Вадиров бошчи бригада коллективни эгаллади. Бу коллектив яқинда ташкил этилган. Дастлаб, икки ойдаёқ белгиланган топшириқни орғини билан адо этди. Энг яхши ишчилардан тоқар Р. Асанов, слесар В. Аниенков технология иттизомига қатъий риоя қилган ҳолда юқори сифатли штамплар тайёрлашди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

19 август кунини Граждан авиациясини Ўзбекистон бошқармасининг бир гуруҳи ишчилари ва инженер-техник ходимларига тантанаван вазиетда СССРнинг орден ва медаллари топширилди. Улар бу мукофотларга ўн биринчи беш йиллик топшириқлари

Тонгги газеталарда

●КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Москвадан дам олишга жўнаб кетди.

●КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Шимол ва Сибирь дараёни оқимининг бир қисминини буриб юбориш соҳасидаги ишларни тўхтатиш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Мазкур қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

●Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Республика корхоналарида, ташкилотлари ва ҳўжалиларида давлатни амалдаш қўлиб ёзиш ва статистика хисобларини бузиб кўрсатиш фактлари юзасидан Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси билан Халқ контроли комитетининг хати тўғрисидаги масалани кўриб чиқди ва шу масала юзасидан қарор қабул қилди. Ушбу қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда берилган.

ШАРҚШУНОСЛАР ҲАМҚОРЛИГИ

Ўзбекистонда сақланаётган қадимий ёзув ёдгорликлари билан тез орада Ўзбекистонда ҳам танишиш мумкин бўлади, Ўзбекистон Фанлар академияси Қўлёзмалар институти экспедицияси касбдошларининг таклифига биноан Ҳиндистонга жўнаб кетди.

Экспедиция қатнашчилари Ҳинд олимлари билан биргаликда ўзбек халқ тарихи ва маданияти билан боғлиқ бўлган ноҳар қўлёзмалар билан танишиб, улардан нуска кўчирадилар. Ҳайдаробод музейида сақланаётган ана шундай ёдгорликлардан бири Абдурахим Румийнинг юлдузлар ҳайкадаги асаридир. Бу асарини унинг шоғирди, Шарқнинг буюк олим ва мутафаккири Улугбек кўчириб ёзган. Иккинчи ноҳар китоб — Патна шаҳрида топилган ўзбек тили лугатидир. Луғат дарили икки асп муқаддам тузилган.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон шарқшуносларининг алоқалари қадимий аъналарга эга. Кўпгина ўзбек олимлари, мутафаккирлари, шоирлари Ҳиндистонда яшаганлар, уларнинг баъзилари бунга етиб келган асарларни бугун халқ мулкига айланди. Ўрта асп шоирлари Амир Хисров Деҳлявий, Зебунисо, Бедилни Ҳиндистонда ҳам, Ўзбекистонда ҳам яхши биладилар ва севадилар, уларнинг аждодлари Ўрта Осиёда яшаганлар. Ҳиндистон ва Ўзбекистон шарқшунослари биргаликда олиб борган изланишлар Ҳиндистон китоб қазиналарида унутлиб кетган ўзбек шоирларининг асарларини топиб, ҳозирги китобхоналарини таништиришга илҳом берди. Ўзбекистон Фанлар академияси Қўлёзмалар институти шарқнинг ёзма ёдгорликлари ни ўрганиш ва тўпловларни марказларидан берибди. Унинг фондларида араб, форс, турк ва эски ўзбек тилларидаги 10 миңдан зиёд қўлёзма ва тош босма асарлар бор.

ЛАТВИЯЛИК ҒАЛЛАКОРЛАРГА ТУҲФА

Латвиядаги «Науене» совхозининг клубида ўрним масвуси бошланғич олдидан икки қардош республика — Ўзбекистон ва Латвия профессионал рассомлари асарлари интавкаси очилди. Комбайнчилар ва ғаллакорлар йўққала усталарининг мамлакат бўйлаб ёғин

сафар чоғида яратган янги асарлари билан танишдилар. Мазкур экспозиция совхознинг картина галереясини ташкил этишга асос бўлди — ўзбекистонлик рассомлар Болтиқ бўйидаги дўстларига манзуур бўлган ўз асарларини совга қилдилар. (ЎзТАГ).

ТАСС ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

МАДРАС. Ҳиндистондаги Тамилнаду штатининг маъмурий маркази — Мадрас жамоатчилиги СССР Олий Совети Президиуми Раисини ўринбосари С. Б. Тетлиев бошчилигида бу ерга келган совет жамоатчилигини делегациясини «Яшасин, Совет-Ҳинд дўстлиги», «Хуш келибсиз, Совет иттифоқлик дўстлари» деган сўзлар ёзилган транспарант билан кутиб олдилар. Делегация Ҳиндистонда ўтаётган Ҳинд-Совет дўстлиги ойларида иштирок этмоқда. Тамилнаду штати ҳукуматининг ёзбоси Карундах

Ражарам делегацияни табриклиб, СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги икки томонлама ҳамкорлигининг ривожланиши яқин тинчликни таъминлашга қўмақлашди ва иккала давлат халқларининг манфаатларига тўла мос бўлиб тушади, деди.

ТОКИО. Жанубий Кореянинг «бонинг-747» самолёти учувчилари 1983 йил сентябрда СССРнинг ҳаво чегараларига бостириб кирганларида, Совет Иттифоқи территориясини устидан учватганлари жуда яхши билган эдилар. АҚШнинг махсус хизмат

вокатининг фикрича, ана шу иккала самолёт экипажлари ўртасидаги радиоалоқа вақтида Жанубий Корея яқинида СССР территориясини устидан учватганлигини тан олган. Экипаж янтиянинг бузуқлигида далаил сифатида Америка адвокати ҳалокат бўлган икки учувчи бевалаларнинг гувоҳ сифатида айтган гапларини келтирди: Бу авиалар ўзларининг эрлари учини арафасида самолёт маршрутини ўзгартириб, Совет чегараларни томоқ парвоз қилишига рози бўлганлар, улар учун номаълум шахслар уларга жуда кўп миқдорда, пул берганликларини тан олганлар.

ХАРАЕ. Жанубий Африкада шенба ва якшанба кунлари 16 киши ноубуд бўлди. Бу кун мамлакатнинг турли районларида кескинлик яна авж олди. Булар ҳукумат информация бюроси хабар қилган маълумотларганадир. Ҳолбуки, маъмурилар одадта полиция ўлдириган ва қамқоқ олган кишилар сонини пасайтириб кўрсатади.

Демократик ташкилотларнинг аниқлашларига кўра, февралда ҳолат жорий этилган 12 июндан бери 13 миң киши турмаларга ташланган. Улар қамқоқ судсиз — терговсиз ётибди. Қамалганлар

уруши хавфини тагин ҳам кучайтириш тақдирланади.

МЕХИКО. АҚШ президенти Рейган яқинда Мексикада учрашган «Деҳли олтилиги» давлат ва ҳукумат бошлиқларининг олий даражада навбатдаги Совет — Америка учрашувида қадар ядро портлатиш ўтказмаслика давлатини рад этди. У Мексикада чиқарилган «Эксельсюр» газетаси саволларига берган жавобда «Деҳли олтилиги» ҳамма ядровий давлатларни ва аввало АҚШни давлат эътиборидан, СССРдан намуна олиб ядро портлатишларига марватори эълон қилиш ядро қуролларини узиб-кесил тугатишга ердан бермайди, деб айтди.

ПАРИЖ. Франция пойтахтидаги Яйрик парклардан бири — Булон ўрмонида Франциянинг назимдан оозд этиш учун курашда ҳалок бўлган ватанпарварларни хотирилаш юзасидан тантанали маросим ўтказилди. Босқинчилар 1944 йил 17 август кунини махшур Булон шаршраси олдида Франция қаршилик кўрсатиш жангида қийнаб ўлдирган эдилар. Тантанали митингда қаршилик кўрсатиш ҳаракати ветеранлари ташкилотини, турки сиёсий партиялар вакиллари сўзга чиқиб, жамоатчиликнинг биргаликда кенг ҳаракат қилиши тинчликни таъминлаш учун маҳкам эканлигини таъкидладилар.

Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари лойиҳасини муҳокама қиламиз

Ёшларнинг олтин даври

Олий таълим ёшларни катта ҳаёт кучига тайёрлайдиган илм гушанидир. Халқ ҳужалигининг барча етух мутахассислари олий таълимнинг муътабар даргоҳида етишиб чиқади.

КПС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари» лойиҳаси студент-ёшларни тарбиялаш ва ўқиб шароитларини янада яхшилаш, олий мактаб ўқитувчиларининг обрў-эътиборини юксак даражага кўтариш, ишлаб чиқаришни ҳар томонлама билимдон ва уддубурун ёшлар билан таъминлаш, совет фанини талантли ёшлар билан бойитиш, умуман олганда жамиятнинг келажакнинг бошқарувчи ёшлар ҳақида Коммунистик партия ва Совет давлати Гамхурлигининг ёрқин ифодасидир.

Шуни таъкидлаш керакки, лойиҳада ҳар бир жумла бир олам матнони ўз ичига олади. Ҳаётини таърихлардан келиб чиқиб, биз кўндала иккита муҳим масала: олий мактабларга қабул қилиш ва студентларнинг муштарак ишлари ҳақида қисқача тўхтаб ўтмоқчимиз.

нисбатан кўпроқ билимдон ҳамда уддубурун бўладилар. Шунинг учун студентларнинг билимини уларнинг бажарган муштарак ишлари билан белгилаш тўғри деб ҳисоблаймиз.

Олий мактабда студентларни муштарак ишлари билан таъминлаш, асосан иккита бўлинади. Биринчиси, аудиториядаги муштарак ишлар, иккинчиси аудиториядан ташқари муштарак ишлар. Аудиториядаги муштарак ишлар лекция, лаборатория ва амалий машғулотлардан иборат бўлиб, улар ўқитувчилар томонидан назорат қилинганлиги учун зарурий ҳисобланади. Аудиториядан ташқари муштарак ишлар студентнинг бўш вақтида бажарилиб зарурини ва назоратсиз деб, иккита бўлинади. Зарурий аудиториядан ташқари муштарак ишлар аудиторияда ўқитиш томонидан уй ишлари тариқасида топирилиб, лекция, лаборатория ва амалий машғулотларда текшириб борилади.

Студентларнинг ўз-ўзларини бошқаришлари асосан аудиториядан ташқари ҳушсан институтдан ташқари бўш вақтда яққол шаклланади. Маркс таъбирча, «Бўш вақт жамият бойлиги ҳисобланади». Фақат ундан тўғри фойдаланиш зарур. Студентларнинг ҳақиқий олтин даври ҳисобланган бўш вақтлардан тўғри ва тўлиқ фойдаланиш шарт. Бўш вақтни бошқа ўринсиз, зарарли ишларга сарфлашмаслик керак.

Кўпичча студентлар бўш вақтларини ижтимоий фойдали ишларга сарфлайдилар. Ези қаниқларидан, яъни III семестрда эса студентларнинг қурилиш отрядларида қатнашадилар, баҳорда ягана, ёзда чопиқ, пичан ўриш, кўзда эса пахта компаниясида актив иштирок этишадилар. Булардан ташқари, навбатчилик, хилма-хил ободонлаштириш, шабаликларда доимий иштирокчи ҳисобланадилар.

Шу нарсани алоҳида уқитиш керакки, студентларнинг бўш вақтларини беқорга сарфлаб, баъзида уларни ижодий нагирон қилиб қўймаслигимиз керак. Янги уставада булар ҳақида аниқ кўрсатмалар бўлса айна мудида бўларди. Студентларнинг бўш вақтларидан ижтимоий фойдали меҳнатлари уларнинг ўқиш жараёнини муштараклашчи ва илмий-амалий йўналимга берувчи омил бўлсин. Бунинг учун институтда, ётқононаларда махсус хоналар ажратиб, ўқишга тааллуқли кинофильм, диафильм, диапозитивлар кўрсатиш фойдаландилар. Шунингдек телевизор ва видеомагнитофонлар надалекция ва амалий машғулотларнинг намоён қилиш аниқ мақсадга мувофиқдир.

Хулоса қилиб айтганда, ўқитиш учун студентлар бўш вақтларини янада яхшилаш, ўқитиш учун зарур харажат қилинадилар. Ўқитиш авлодининг олжанаси ишнинг келажак авлоди ижодий самараси билан етказиш ҳазорти қуннинг асосий вазифасидир. Чунки давлатнинг ижтимоий вазифаси халқ билан бирга партия раҳбарлигида олий мактабдан олий мақсадлар учун фойдаланишидир.

Ф. ЗИКРИЛЛАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги илмий методик совети президиумининг аъзоси, СССР Олий таълим аълоҳисси.

ДЎСТЛИК КЎЗГУСИ

Бугун Тошкентдаги оперетта театри буюсида М. Гафурий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Бошқирдистон академик драма театрининг гастроллари бошланади. Мамлакатимизда шу ҳаёт қозонган бу ижодий коллективнинг гастроль афишаларида саккиз спектакль

эзилган. Бу гастрол муносабати билан театр директори, Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Рафаэль Габураҳимович Шафиқовдан коллективнинг босиб ўтган ижодий йўли, гастрол спектакллари ҳақида гапириб беришни сўрадик.

— Шу йилнинг бошларида Бошқирдистон жамоатчилиги Валиуллин Гайназарович Муртазин-Иманский туғилган кунининг 100 йиллигини нишонладилар. Бу ижодкор бошқирд маданияти тарихида актёр, режиссёр, драматург ва театр назаритчиси «сифатида ўзинга хос ёрқин сарфалар қолдирган. У жонанок театрини ташкил топиши ва шаклланишида жонболик кўрсатган. Истебодли санъат эгаси 20-йиллардаги театрнинг жамоат-эстетик программасини ишлаб чиққан ва уни амалга оширган.

Октябрь революциясининг фарзанди бўлган бошқирд совет театри дастлабки йиллардаёқ фақат халқ манфаатларини кўзлаб кўриш билан чамбарча боғлиқдир. У шунча кезларда ўз олдига турган вазифани тўғри белгиледи. Ҳозирги пайтда биз эришган барча ютуқларимиз театримизнинг дастлабки шаҳадат оидимлари билан чамбарча боғлиқдир.

Тошкентга олиб келган гастроль спектаклларида ҳам коллективнинг босиб ўтган мазмунли ижод йўли ўзининг ёрқин ифодасини топади. Гастроль Бошқирдистон халқ шоири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мушай Каримнинг «Узоқ, узоқ болалик» повести асосида яратилган «Тақдир» спектакли билан бошланади. Бу саҳна асарини театрининг бош режиссёри, РСФСР ва Бошқирдистон

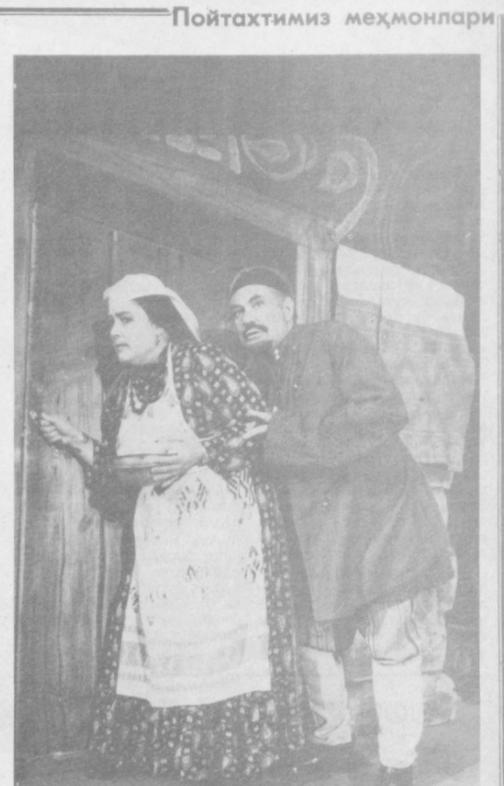
АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Салават Юлаев номидаги Республика Давлат мукофотининг лауреати Р. В. Исрафилов инсценировка қилган. Бу асар кўп йиллардан буён саҳнадан тўшмай келаётган ва ҳозирда ҳам ижодий фаолиятининг мезони бўлиб қолган.

Коллективимизнинг гастроль репертуари чуқур социал мазмундаги ва халқчил руҳда яратилган асарлардан тўзилган.

Репертуаримиздаги учта спектакль бошқирд халқининг тарихий ўтмиши ҳақида ҳикоя қилади. Улар М. Файзийнинг «Ғалибону» кичик драмаси, К. Тинчуриннинг «Шод рўмол» драмаси ва Х. Ибрагимовнинг «Кўёв» сатirik комедияси.

Булардан ташқари гастролда М. Каримнинг «Қиз ўйраш», Т. Тагиров ва Р. Исрафиловнинг «Ғалия», Р. Сафининг «Оқушлар — гошлар» спектакллари, шунингдек турли спектакллардан парчалар ва эстрада программасини қамраб олган концертни намойиш этамиз.

Серкўёш Ўзбекистон билан Бошқирдистон санъаткорлари ўртасидаги маданий алоқалар ҳақида фикр юртакдан бўлса, у зоқ йилларга бориб тақалади. Ўттизинчи йиллардаёқ бошқирд халқи ўзбек театрининг илк саҳна асарлари билан танишган. Бу дўстлик алоқалари ҳақида ҳикоя қи

публикасиға қатор спектакллари билан меҳмон бўлади. Ўзбекистон пойтахти Тошкент ва унинг атрофидаги шаҳарларда бўладиган гастроль сафаримиз муваффақиятли ўтади. Ўзбек ҳамкасбларимиз билан ижод ва маҳорат хусусида кенг даврада фикр алмашамиз, томошабинлар олқишиға сазовор бўламиз, деган умиддамиз.

Сўхбатни А. ПҒЛАТОВ ёзиб олди.
СУРАТДА: М. Файзийнинг «Ғалибону» драмасидан бир кўриниш.

Сархушлик билан кўришганда

Насридин ваъз айтаётганда дейди: — Мастлар орасидаги хушёр бамисоли ўликлар орасидаги тирик. У мастларнинг ноз-неъматларидан баҳраманд бўлади, ҳам улар устидан кулади. (Форе фольклоридан).

Винодан сўрадилар: — Сен одамларни хонавайрон қиласини ёки уларга бахт ола эласини? Вино жаовоб берди: — Қанча одамга ахшилик қилганини билмайман-у, бироқ мен хонавайрон қилган одамларнинг сон-саногини йўқ.

(Арман фольклоридан). Икки извоҳчи босиб оқ ортилган арвалада оқим-кекин кетиб борардилар. — Нима ортиб кетаётирсан? — деб сўради орқадиган. — Пиво билан арақ, — деди олдиндиган. — Бунга қара-я, худди билангек сенинг ортиндан бораятган азанмакку, — деб олов берди кейиндиган. — Бир арава газак ортиб кетаётирман десанчи-ю, — деди олдиндиган извоҳчи. — Йўқ, мен қадр тоши ортиб бораётирман. — деб жаовоб берди орқадиган извоҳчи.

(Немис фольклоридан). Антисептик ширақайф шифёрага дейди: — Марҳамат қилиб, менга қараб «пиф» деп-чи! — Кеңрасиз, мен сиз каби ҳурматли одамларнинг бетига пуфлашни одобсизлик деб билман.

(Йўлдан воқеа). Хайдовчи-алкоголикларни жазолаш Туркияда ўзинга хос ҳал этилган. Машинани маст ҳолда бошқарган хайдовчини бу мамлакатда 30 километр масофани пиледа босиб ўтишга мажбур қилишди. Йўлда тўхташ ва нафасини ростлаб олиш қатъиян ман этилди. Қондабузарини бутун йўл давомида полициячи назорат этиб боради.

Бироқ маст хайдовчиларга нисбатан белгиладиган жазо чораси Сальвадорда ҳаммасидан ҳам ошиб тушди. Бу мамлакатда арақхўр шифёрлар ўлим жазосига ҳукм қилинади.

Улфатчилик келтирган кулфат

Ичкилик оғу эканини, унга ружу қўйган одам ҳеч қачон обрў толмалигини билмайсиз. Кимданим бу йўлга кирса меҳр-оқибатдан, соғлиқдан, моддий бойликдан, қолверса, ҳаёт лаззати — оила ва фарзандларидан беғиб, оғир аҳволга тушади.

Оналик боққа қибс қилса, ота — боғбон, она — меҳри қувширди. Боғни беғаб турган чечаклар учун эса ота-она парваршиш сув билан ҳаводек зарур. Шундай экан, оилада ота-она дом хушёр, меҳнатқаш, одил ва меҳрибон бўлиб туриши керак. Минг афсуски, шундай вазиятда ота ичкиликбоз бўлса оилага, бола-лар тарбиясига, турмуш тарзигага жуда катта пўтўр этади.

Мен ичкиликка ружу қўйган, оила тимичини бузётган, оқ арақнинг қора иши ҳақида бир воқеани баён этиб бермоқчиман.

Султон деган йигит заводда ишичи эди. У ичкилик ичмичини ёшлигидан ўрганган эди. Тўй ва байрамларда Султон араққа «чўмилиб» қайф қиларди. Ишдан сўнг ҳар кун би ўзи ичмичдан зериксан Султон улфатлар орттиришга киришди. Бир кун у ўз чехадига Одил ва Давронларни ишдан кейин озгина дам олишга тақлиф эгди. Улар Султоннинг «сахий» лигини кўриб улфат тутундилар. Аввалга: «Биз кўп ичмичимиз, фақат тўй ва байрамларда озгина оламиз», деб охириги пилелардан уларнинг тортидилар. Амма Султоннинг зўрлаб «дам олдиришига

қарши чқолмадилар. Шу-шу улфат ўртасида ҳар ошом улфатчилик давом эта бошлади. Кунларнинг бирида сўз ботири бошқа чех ичмичи Шерқўзин ҳам ўзлари билан дам олишга олиб боришди. Улар ичмича «оқсоқоли» Султон насихат қила кетди:

— Ешликида машаат қилган қолади, қарнигада кичинг етмайди. Улфат қилган одам обрўли, кўпининг ҳурматиға сазовор, ҳар бир ишнинг улдасидан чиқадиган бўлади. Маҳалла мизда мен тенги Собир деган киши бор. Ҳа, ҳа, икки ўли билан ўзинга ўхшай улфатчилик нималигини билмайди. Шунинг учун ҳам тўйларда бир четда, одамларга аралашмай йақин-моҳов бўлиб ўтиривади. Тўйларига ҳам фақат қич қариндош-уруғларигагина келди, деҳ маскараларга кулиб гапиде давом этади у. — Мен дўнға бир бир марта келаман. Утган йили шунангиз тўй қилдикми, ичкиликни ариқдан келаятган дек мўл-кўл оқибиз ташладем, ноз-неъматларини тўйиб ташладим.

Дабдалби тўй қилган Султон ичкиликка шунангиз ружу қўйдикми, охири ўзини тутулмайдиган бўлиб қолди. Ишда интизомсизлигини учун завод касабга союз комитети ва мўмуряти томонидан бир неча марта оғохлантирилди, у оилада ҳам кўп жанжал қилиб, мошомини фақат улфатлари билан ичкиликка сарфлайдиган бўлди.

Янани Анвар тўйға айтиб келганда ҳам Султон чойхонада улфатлари билан ичмичиб

ўтирган эди. Анвар уни ўйиндан топа олмаган тоғасини келаси шанба кун бўладиган тўйға тақлиф этгани чойхонага борди. У ерда чойхонани кўриб, майхўрлик бўлаётганини эмас, майхўрлик бўлаётганини кўриб, қўлларини қайтара олмайди. Ошадан олдин араққа тўйиб олган бу «хаммаси» пар ошин емай, ҳамма ёқда соғди лар ва аста кўзгала бошладилар. Анвар ошда зўрга турган боғас Султонни уйига олиб бориб қўяр экан, қўллари кўйсига қўйиб тайинлади:

— Албатта бориң-а, оғай-илларингизни ҳам олиб бориң шой сероб, тоға...

Ички кун илгари маош олган тўрт улфат Анварнинг тўйида тўйиб ичмичди, отарчи тўйида қанча пул кистиришигини ҳам билишмади.

Эртаси кун Султон бошчилигида улфатлар Шерқўзинни қилган келиб, унга зўрлаб арақ ичмичди, ўзлари ҳам тўйиғича симиришди. Охириги ишдага арақни улфатлар тўрт пилега қўйиб Шерқўзинга яна зўрлаб ичмичди. Шунда бирдан Шерқўзиннинг кўзи юмилди, танаси қимирламай қолди. Уч улфат кўриб кетганлардан нима қилишларини билмай қолди.

— Ҳозир бир қор-қол юз берса, биз жаовобгар бўламиз, яхшиши келини ошхонадалиғида тезроқ кетиш керак, ҳам

бизини у яхши танимайди ҳам, — деб «йилини топган» бўлди Султон. Улар қайф устида Шерқўзиннинг олдин энгачини, кейин оғирини рўмол билан боғлаб, ҳовлидан тезгина чиқиб кетишди.

Шерқўзиннинг хотини кўчадан келган ўғил Шермағга: — Ҳозир ошват тайёр бўлиб қолди, сен дадигингизни ошда кириб амилларингизни оқидан хабар ол — деб буюрди.

Шермағ уйға кириб, бир неча дақиқа тимилганча ички қолди ва бирдан қаттиқ бақириб буюрди. Бунинг эшитган Гулнора она ошхонадан отилиб чиқиб: «Ичма гап!» дея олган тўрт улфат Анварнинг тўйида тўйиб ичмичди, отарчи тўйида қанча пул кистиришигини ҳам билишмади.

Шу кун кечаси Шерқўзиннинг ичкиликдан юраги ўйиб кетди, касал бўлиб қолди. «Тез ердэм» қаққиривган эди, врачлар дори-дармон қилишди, шу кун тимичина ўтди.

Эртаси кун Султон бошчилигида улфатлар Шерқўзинни қилган келиб, унга зўрлаб арақ ичмичди, ўзлари ҳам тўйиғича симиришди. Охириги ишдага арақни улфатлар тўрт пилега қўйиб Шерқўзинга яна зўрлаб ичмичди. Шунда бирдан Шерқўзиннинг кўзи юмилди, танаси қимирламай қолди. Уч улфат кўриб кетганлардан нима қилишларини билмай қолди.

Ичкилик умр эғови, обрў-хурмат заволи экани маълум бўлди. Ичкилик насосоти туғайли Шерқўзин «ўлмак» энгачи танғилди, оғир боғланди. Ичкиликбоз Султон ва улфатлари эрта-инди Шерқўзиннинг кўрғанда қандай юзларига қарашини! Касофат ичкилик одамани аса шундай шарман-даво-шармикс қилади.

А. АЗИМОВ,
М. Уйғур кўча, Таннинг провоза, 4-тўпик, 14-уйда истиқомат қилувчи 1 группа меҳнат инваллиди.

НЕЙРОННИ ТАДҚИҚ ЭТАДИГАН АСБОБ

Ўзбекистон Фанлар академияси физиология институти олимлари нейроннинг кўпгина сирларини очтишди... илон, чаён, қораяқурт ердам берди. Аликрок қилиб айтсан, шулардан олинган захарнинг таркибий қисми бўлиши нейротоксинлар ердам берди. Нейротоксин нерв хужайрасининг қобити — нейронларнинг муҳит, бошқа ҳужайралар билан ўзаро алоқасини амалга оширувчи мембрани талқиқ этиш учун яхши асбоб бўлиб чиқди.

Мембрана ўзинга хос табиий говдир. У нейронни бир қил молекулалардан муҳофаза этади ва айна пайтда унинг нормал фаолияти учун зарур моддаларни ўтказиб юборади. Лекин, нейротоксинлар шундай «деворин»

Осонгина тешиб ўтиши ёки уни тўсиб қўйиши мумкин. Олимлар захарларнинг таркибий қисми нерв хужайраларига таллаб таъсир этишини аниқладилар: уларнинг бири мускуларнинг ишлаши учун нейронларга импульслар узатилишини бузди, бошқа хиллари кон ивиш системасига таъсир кўрсатади.

— Биз мембраналарнинг тузилишини, айрим компонентлари иши механизмини талқиқ этишга муваффақ бўлдик. Бу эса уларнинг фаолиятини бошқаришга имконият беради, — дейди Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг муҳбир аъзоси, физиология институтининг директори Б. О. Тошмухамедов.

И. ГРЕБЕНЮК, ЎзТАГ муҳбири.

«Тошкент оқшомига» обуна бўлдингизми?

Шу кунларда бутун мамлакатимиз бўйлаб газета ва журналларга 1987 йил учун обуна бўлиш давом этмоқда. Жумладан, «Тошкент оқшомига» газетасига ҳам 1987 йил учун обуна кизинг кетмоқда. Келгуси йил учун обунани шу йилнинг 31 октябрига расмийлаштирсангиз «Оқшом» газетасини 1987 йил 1 январидан яна ола бошлайсиз. Обунанинг баҳоси бир йилга — 7 сўм 80 тийин, олти ойга — 3 сўм 90 тийин, уч ойга — 1 сўм

95 тийин. Обуна «Союзпечать» корхоналари, алоқа бўлимлари, иш ва ўқиш жойларида жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан чекланмаган миқдорда қабул қилинмоқда. Уйлаймизки, 1987 йилда ҳам «Оқшом» газетаси Сизнинг энг яхши дўстингиз, маслаҳатгўйингиз бўлиб қолади. Бунинг учун эса газетамизга ўз вақтида обунани расмийлаштиришни унутмасангиз бўлгани.

Сархушлик билан кўришганда

Насридин ваъз айтаётганда дейди: — Мастлар орасидаги хушёр бамисоли ўликлар орасидаги тирик. У мастларнинг ноз-неъматларидан баҳраманд бўлади, ҳам улар устидан кулади. (Форе фольклоридан).

Винодан сўрадилар: — Сен одамларни хонавайрон қиласини ёки уларга бахт ола эласини? Вино жаовоб берди: — Қанча одамга ахшилик қилганини билмайман-у, бироқ мен хонавайрон қилган одамларнинг сон-саногини йўқ.

(Арман фольклоридан). Икки извоҳчи босиб оқ ортилган арвалада оқим-кекин кетиб борардилар. — Нима ортиб кетаётирсан? — деб сўради орқадиган. — Пиво билан арақ, — деди олдиндиган. — Бунга қара-я, худди билангек сенинг ортиндан бораятган азанмакку, — деб олов берди кейиндиган. — Бир арава газак ортиб кетаётирман десанчи-ю, — деди олдиндиган извоҳчи. — Йўқ, мен қадр тоши ортиб бораётирман. — деб жаовоб берди орқадиган извоҳчи.

(Немис фольклоридан). Антисептик ширақайф шифёрага дейди: — Марҳамат қилиб, менга қараб «пиф» деп-чи! — Кеңрасиз, мен сиз каби ҳурматли одамларнинг бетига пуфлашни одобсизлик деб билман.

(Йўлдан воқеа). Хайдовчи-алкоголикларни жазолаш Туркияда ўзинга хос ҳал этилган. Машинани маст ҳолда бошқарган хайдовчини бу мамлакатда 30 километр масофани пиледа босиб ўтишга мажбур қилишди. Йўлда тўхташ ва нафасини ростлаб олиш қатъиян ман этилди. Қондабузарини бутун йўл давомида полициячи назорат этиб боради.

Бироқ маст хайдовчиларга нисбатан белгиладиган жазо чораси Сальвадорда ҳаммасидан ҳам ошиб тушди. Бу мамлакатда арақхўр шифёрлар ўлим жазосига ҳукм қилинади.

Улфатчилик келтирган кулфат

Ичкилик оғу эканини, унга ружу қўйган одам ҳеч қачон обрў толмалигини билмайсиз. Кимданим бу йўлга кирса меҳр-оқибатдан, соғлиқдан, моддий бойликдан, қолверса, ҳаёт лаззати — оила ва фарзандларидан беғиб, оғир аҳволга тушади.

Оналик боққа қибс қилса, ота — боғбон, она — меҳри қувширди. Боғни беғаб турган чечаклар учун эса ота-она парваршиш сув билан ҳаводек зарур. Шундай экан, оилада ота-она дом хушёр, меҳнатқаш, одил ва меҳрибон бўлиб туриши керак. Минг афсуски, шундай вазиятда ота ичкиликбоз бўлса оилага, бола-лар тарбиясига, турмуш тарзигага жуда катта пўтўр этади.

Мен ичкиликка ружу қўйган, оила тимичини бузётган, оқ арақнинг қора иши ҳақида бир воқеани баён этиб бермоқчиман.

Султон деган йигит заводда ишичи эди. У ичкилик ичмичини ёшлигидан ўрганган эди. Тўй ва байрамларда Султон араққа «чўмилиб» қайф қиларди. Ишдан сўнг ҳар кун би ўзи ичмичдан зериксан Султон улфатлар орттиришга киришди. Бир кун у ўз чехадига Одил ва Давронларни ишдан кейин озгина дам олишга тақлиф эгди. Улар Султоннинг «сахий» лигини кўриб улфат тутундилар. Аввалга: «Биз кўп ичмичимиз, фақат тўй ва байрамларда озгина оламиз», деб охириги пилелардан уларнинг тортидилар. Амма Султоннинг зўрлаб «дам олдиришига

қарши чқолмадилар. Шу-шу улфат ўртасида ҳар ошом улфатчилик давом эта бошлади. Кунларнинг бирида сўз ботири бошқа чех ичмичи Шерқўзин ҳам ўзлари билан дам олишга олиб боришди. Улар ичмича «оқсоқоли» Султон насихат қила кетди:

— Ешликида машаат қилган қолади, қарнигада кичинг етмайди. Улфат қилган одам обрўли, кўпининг ҳурматиға сазовор, ҳар бир ишнинг улдасидан чиқадиган бўлади. Маҳалла мизда мен тенги Собир деган киши бор. Ҳа, ҳа, икки ўли билан ўзинга ўхшай улфатчилик нималигини билмайди. Шунинг учун ҳам тўйларда бир четда, одамларга аралашмай йақин-моҳов бўлиб ўтиривади. Тўйларига ҳам фақат қич қариндош-уруғларигагина келди, деҳ маскараларга кулиб гапиде давом этади у. — Мен дўнға бир бир марта келаман. Утган йили шунангиз тўй қилдикми, ичкиликни ариқдан келаятган дек мўл-кўл оқибиз ташладем, ноз-неъматларини тўйиб ташладим.

Дабдалби тўй қилган Султон ичкиликка шунангиз ружу қўйдикми, охири ўзини тутулмайдиган бўлиб қолди. Ишда интизомсизлигини учун завод касабга союз комитети ва мўмуряти томонидан бир неча марта оғохлантирилди, у оилада ҳам кўп жанжал қилиб, мошомини фақат улфатлари билан ичкиликка сарфлайдиган бўлди.

Янани Анвар тўйға айтиб келганда ҳам Султон чойхонада улфатлари билан ичмичиб

ўтирган эди. Анвар уни ўйиндан топа олмаган тоғасини келаси шанба кун бўладиган тўйға тақлиф этгани чойхонага борди. У ерда чойхонани кўриб, майхўрлик бўлаётганини эмас, майхўрлик бўлаётганини кўриб, қўлларини қайтара олмайди. Ошадан олдин араққа тўйиб олган бу «хаммаси» пар ошин емай, ҳамма ёқда соғди лар ва аста кўзгала бошладилар. Анвар ошда зўрга турган боғас Султонни уйига олиб бориб қўяр экан, қўллари кўйсига қўйиб тайинлади:

— Албатта бориң-а, оғай-илларингизни ҳам олиб бориң шой сероб, тоға...

Ички кун илгари маош олган тўрт улфат Анварнинг тўйида тўйиб ичмичди, отарчи тўйида қанча пул кистиришигини ҳам билишмади.

Эртаси кун Султон бошчилигида улфатлар Шерқўзинни қилган келиб, унга зўрлаб арақ ичмичди, ўзлари ҳам тўйиғича симиришди. Охириги ишдага арақни улфатлар тўрт пилега қўйиб Шерқўзинга яна зўрлаб ичмичди. Шунда бирдан Шерқўзиннинг кўзи юмилди, танаси қимирламай қолди. Уч улфат кўриб кетганлардан нима қилишларини билмай қолди.

